
Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет
Факультет іноземної філології
та соціальних комунікацій
Кафедра журналістики та філології

Ministry of Education of Ukraine
Sumy State University
Faculty of Foreign Philology
and Social Communications
Department of Journalism and Philology

XII

ЖУРНАЛІСТСЬКА ОСВІТА В УКРАЇНІ: СВІТОВІ ПРОФЕСІЙНІ СТАНДАРТИ

ДВАНАДЦЯТА МІЖНАРОДНА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ

JOURNALISM EDUCATION IN UKRAINE: WORLD-PROFESSIONAL STANDARDS

THE XIIth INTERNATIONAL
SCIENTIFIC CONFERENCE

Суми, 8–9 червня 2016
Sumy, 8–9 June 2016

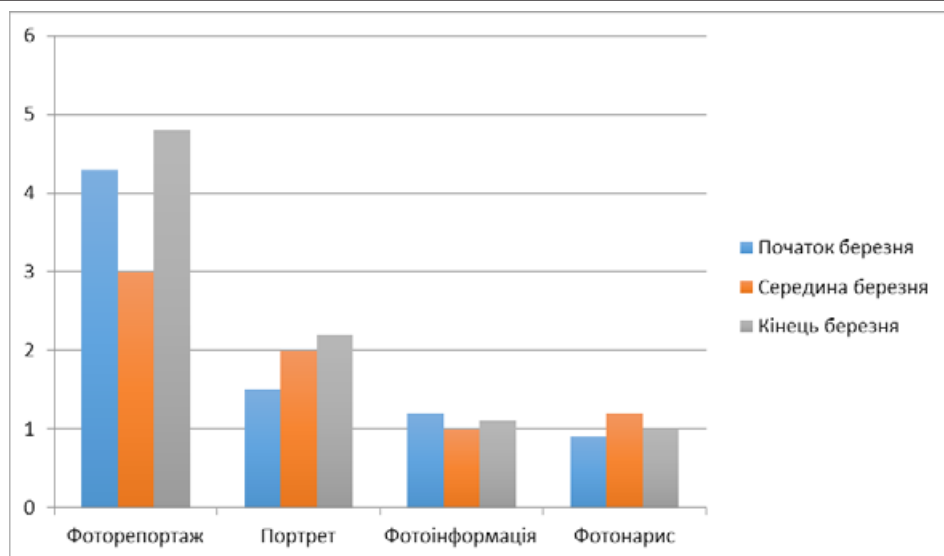

Рис. 1 Жанрова палітра газети «День»

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Березин В. М. Фотожурналистика : учеб. пос. / В. М. Березин. — М. : РУДН, 2009. — 159 с.
2. Черняков Б. І. Фотографія в журналістиці. — К. : КНУ ім. Т. Г. Шевченка, 1999. — 59 с.

ДО ІСТОРІЇ МОЛОДІЖНОЇ ПРЕСИ: НАУКОВО-ПОПУЛЯРНИЙ ЖУРНАЛ «ЮНЫЙ ТЕХНИК»

Кириченко Дар'я, Самохіна Віолетта,
студентки 3 курсу СумДУ, ЖТ-31
Науковий керівник — **Тетяна Ковальова,**
к. н. соц. ком., доцент, СумДУ

У науковій розвідці подається загальна характеристика науково-популярного журналу «Юный техник». Досліджуються особливості функціонування та змістового наповнення молодіжного видання.

Ключові слова: історія, молодіжна преса, науково-популярний журнал.

TO THE HISTORY OF YOUTH PRESS: POPULAR SCIENCE MAGAZINE «ЮНЫЙ ТЕХНИК»

Kyrychenko Darya, Samokhina Violetta,
3rd year students, ЖТ- 31
Scientific supervisor — **Tetjana Koval'ova,**
PhD of Social Communications, Sumy State University

General characteristics of popular science magazine «Юный техник» are submitted in scientific exploration. The features and functioning of the semantic content of youth edition are researched.

Keywords: history, youth press, popular science magazine.

гов, а вже з 1968 року цю посаду обіймав С. В. Чумаков. Тираж видання варіювався від 250 000 екземплярів у 1960 році до 650 000 екземплярів у 1969 році. Вартість з 1961 року знизилася до 20 копійок.

Із середини 70-х років журнал стає повністю кольоровим. На сторінках видання можна побачити різноманітні малюнки та схеми технічних приладів. Автори видання у своїх матеріалах продовжують інформувати юних читачів про нові досягнення у сфері фізики, хімії, новітні винаходи техніки та про історію вже знайомих усім приладів: «Карманная сельхозтехника», «Архитектура завода будущего», «Физика глаза». Усі ці матеріали об'єднані в тематичні рубрики, які вже стали постійними для журналу: «Вести с пяти материков», «Коллекция ерудита», «Патентное бюро ЮТ», «Ателье ЮТ». Упродовж 70-х років виданням керував С. В. Чумаков. Видавцем журналу незмінно залишався ЦК ВЛКСМ «Молодая гвардия». Більшість випусків журналу за цей період налічує 86 сторінок, проте були деякі номери, в яких їх кількість була іншою, наприклад, у випуску від січня 1970 року було лише 60 сторінок.

Проаналізувавши усі випуски журналу «ЮТ» за 80-ті роки ХХ ст., можемо зазначити, що багато характеристик не змінилися. Наповнення журналу, як і раніше, складають матеріали про нові винаходи радянських учених та науковців, цікаві факти з історії розвитку техніки, принципи дії різних приладів, фізичних та хімічних явищ: «История одного заблуждения», «Младший брат воздушного лайнера», «Изобретатель м'ясорубки», «Самоходная гаубица», «Необыкновенное поведение обыкновенного железа». Основні тематичні рубрики, які можна прослідкувати у більшості журналів: «Вести с пяти материков», «Коллекция эрудита», «Сделай для школы», «Ателье ЮТ», «Заочная школа радиоэлектроники». Однак упродовж десятиліття деякі характеристики журналу таки змінювалися. Головне, що відбулося за цей час, – це зміна головного редактора. На початку 80-х цю посаду обіймав С. В. Чумаков, а починаючи з 1986 року головним редактором став В. В. Сухомлинов. Проте на тематичному наповненні журналу така зміна не позначилася. Змінювалася ціна: до 1982 року вона складала 20, після - 25 копійок. Кількість сторінок змінювалась від 82 до 86. Тираж журналу варіювався від 1 667 000 до 2 200 000 екземплярів.

Події 90-х зумовили кількісні та якісні зміни. Після вересня 1991 року посаду головного редактора журналу обіймав Б. І. Черемисинов. Видавець хоча фактично й залишився той самий, проте дещо змінилась його назва – АО «Молодая гвардия». Порівняно з 1990 роком, коли тираж становив 1 800 000 примірників, у 1991 році він знизився до 1 055 000, а до 1999 року – до 11 950 екземплярів. Змінювалася також ціна на журнал. У 1990 році вона становила 25 копійок, у 1991 – 50 копійок за підпискою та 75 копійок у роздріб, починаючи з 1992 року ціна на журнал не вказана у вихідних даних видання. Сталою була кількість сторінок – 86. До традиційних постійних рубрик додалися також нові рубрики: «У сороки на хвосте», «Советы Робинзона», «Первая обложка», «Фотомастерская», «Читательский клуб». Тематичне наповнення журналу не змінилось. Важливо зазначити, що переважна більшість заголовків журналу – дуже цікаві, влучні фрази, які захоплюють та інтригують юного читача, спонукають його одразу прочитати матеріал. З 1995 року в ілюстративному наповненні журналу починають переважати фотографії, а не малюнки. На сторінках видання можна побачити багато знімків різноманітної наземної техніки, кораблів, авіаційної техніки. Із цього періоду змінилася якість паперу. Відтепер видання друкується на більш якісному білому папері.

На поч. ХХІ ст. тираж видання варіювався від 6 200 екземплярів (2006 р.) до 48 400 примірників (2009 р.). Кількість сторінок журналу переважно залишається сталою – 86, проте було кілька випусків журналу, у яких кількість сторінок скла-

дала 80 (наприклад, від травня 2006 р.) та навіть 50 (від січня 2006 р.). Не змінилося тематичне та змістове наповнення журналу. Важливо зазначити, що у 2000-их роках фотографії майже повністю витісняють малюнки зі сторінок журналу.

Отже, науково-популярний журнал для дітей та юнацтва «ЮТ» протягом періоду свого існування зазнавав поступових, але не докорінних змін, які були вимогою історичного часу. Загальна концепція журналу залишилася незмінною. У перших випусках у Змісті матеріали друкувалися за схемою «автор-матеріал», а вже наприкінці 60-х рр. з'являються перші рубрики, кількість яких надалі збільшується. Ці рубрики ставали постійними і за їхньою назвою можна легко визначити тему матеріалу. Так, «Вести с пяти материков» – це 5-6 коротких заміток, що розповідають про різні технічні винаходи з усього світу, їх переваги та недоліки; «Патентное бюро» – пропозиції юних винахідників; «Коллекция эрудита» – факти з історії, підтвердження або спростовання теорій. Із 1996 року з'являються нові рубрики: «Читательский клуб», «Фотомастерская» (раніше «Фотолаборатория»), «Окно в неведомое». Окреме місце у кожному номері «ЮТ» відводилося науковим публікаціям учених та фантастичним оповіданням відомих письменників. Цікавою особливістю випусків був розіграш призу номера для найактивнішого та найдопитливішого читача. Зазвичай призом були якісь новинки техніки, наприклад, електронна гра фірми «Casio» («ЮТ», 1996. – № 7) тощо. У кожному випуску існувала сторінка для дівчаток. Хоча сама назва «ЮТ» говорить, що журнал створено для хлопчиків, але редакція заохочувала читачів різної статі цікавинками. Так, на сторінках «ЮТ» подавалися схеми в'язання, шиття спідниць, шляпок, виготовлення різноманітних аксесуарів, вишивання хрестиком і т.д. Варто наголосити, що в редакції активно підтримували зв'язок із своїми читачами. Журнал був насичений матеріалами, які надсилали реципієнти у формі звичайних розповідей, листів, порад.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Піскун О. Проблема висвітлення молодіжної тематики регіональними мас-медіа (на матеріалі Миколаївського регіону) [Електронний ресурс] / О. Піскун. – Режим доступу: <http://journlib.univ.kiev.ua>.
2. Тимошик М. Особливості формування нової системи української молодіжної преси напередодні розвалу СРСР (1986–1991) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.stationline.org.ua/journalist/20726-osoblivosti-formuvannya-novo%D1%97-sistemi-ukra%D1%97nsko%D1%97-molodizhno%D1%97-presi-naperedodni-rozvalu-srsr-1986-1991.html>
3. Ярмиш, Ю. Молодіжна преса / Ю. Ярмиш // Сучасна українська журналістика: Поняттєвий апарат. – К. : Школяр, 1997. – С. 17–23.

КОНЦЕПТ ЯК БАЗОВЕ ПОНЯТТЯ СУЧАСНОЇ НАУКОВОЇ ПАРАДИГМИ

Ольга Маркова,

аспірант СумДУ

Науковий керівник – **Ірина Серебрянська,**

к. ф. н., доцент, СумДУ

У статті досліджується концепт як базове семантичне поняття когнітивної лінгвістики. Розглядається поняття когнітивна лінгвістика, аналізуються особливості когнітивної лінгвістики, різновиди дефініцій концепт.

Ключові слова: когнітивна лінгвістика, концептуалізація, концепту.